

MOJE NEPOSKVRNĚNÉ SRDCE BUDE TRIUMFOVAT

Ve dnech 26. června až 2. července 1994 přijelo do Valdragone (Republika San Marino) 25 biskupů a 250 kněží Mariánského kněžského hnutí z Evropy, Ameriky, Asie a Oceánie na duchovní cvičení ve formě Večeřadla. Panna Maria jim věnovala poselství, které přijal (mystický fenomén tzv. vnitřní řeči) Don Stefano Gobbi. Platí jistě nejen jim, ale všem - i laikům, kteří se zasvětili Neposkvrněnému Srdci a chtějí se podílet na poslání Mariánského kněžského hnutí.

“Ještě nikdy jste nepřišli ze všech končin světa v tak velkém počtu - biskupové a kněží mého Hnutí - a jste na této hoře po celý týden stá-lého Večeřadla modlitby a bratrské lásky.

Přišli jste přivábeni hlasem vaší nebeské maminky.

Ano, já jsem vás sem zavolala. V těchto dnech jsem ustavičně u každého z vás: sjednocuji se s vaší modlitbou, prohlubuji vazby vaší bratrské lásky, získávám pro vás dar Duchu svatého, který působí do hloubky ve vašem životě a přináší vám přeměnu srdce.

Jakou útěchu přinášíte své ne-beské Matce!

Ve vás bude mé Srdce oslaveno, protože vašim prostřednictvím mohu uskutečňovat triumf mého Neposkvrněného Srdce ve světě, jak jsem to ohlásila ve Fatimě.

Moje Neposkvrněné Srdce bude triumfovat v tomto nemocném materialistickém lidstvu. Zaměřilo se na zoufalé vyhledávání rozkoší a blaho-bytu, vytvořilo novou civilizaci bez Boha a vrátilo se k pohanství téměř po dvou tisíciletích od prvního zvěstování evangelia.

Jděte a hlásejte nutnost pokání a obrácení, návratu k Pánu cestou modlitby a kajícího srdce, odřeknutí se satana a jeho svodů, zla a nadvlády vášní.

Ať se lidstvo vrátí jako marnotratný syn do náruče nebeského Otce, který s láskou čeká, aby se tak mezi Bohem a lidstvem ustálilo nové, hluboké a universální smíření.

Vy buďte nástroji tohoto všeobecného návratu.

Vy buďte apoštoly této druhé evangelizace, kterou tak důrazně žádá můj papež: tak prostřednictvím vašim bude moje Neposkvrněné Srdce triumfovat.

Moje Neposkvrněné Srdce bude triumfovat v této mé církvi, trpící a rozdělené, rozervané duchy zla a ovládané ve stále větší míře temnými silami zednářství.

Proto se v ní rozmáhají bludy, často se jim učí, rozšiřují se a přijímají v ovzduší velké apatie a lhostejnosti. Šíří se nedostatek víry. Hřeší se a hříchy jsou ospravedlňovány. Služebníci Svatyně chřadnou vlažností a lhostejností a promrhávají poklady, které Pán vložil do jejich rukou.

Jak trpí tato moje přemilá Dcera!

Jak málo je těch, kteří naslouchají hlasu vaší nebeské Matky a kteří za ním jdou: a narážejí na těžkosti, nepochopení a pronásledování často od svých vlastních spolubratrů.

Vy buďte nástroji vnitřní obnovy celé církve, vy, kteří jste voláni, abyste byli novým srdcem nové církve, očistěné, osvícené a posvěcené.

Proto vás zvu, abyste byli dnes odvážnými apoštoly víry a jednoty, svatosti a lásky.

Skloňte se se mnou a ulehčujte velkou bolest církve, podávejte balzám a útěchu na tolik jejích ran, otevřených, krvácejících.

Staňte se tedy dnes pro ni výrazem mé mateřské něžnosti: vašim prostřednictvím bude mé Neposkvrněné Srdce triumfovat.

Moje Neposkvrněné Srdce bude triumfovat uprostřed mých ubohých dětí, které nesou kříž nevýslovných útrap těchto posledních časů očisty a velkého trápení.

Kolik se jich vzdálilo! Kolik je obětí mého Odpůrce, který dnes ve světě vyvrcholil svou ďábelskou moc.

Vezměte za ruku děti, které zbloudily v předčasných zkušenostech zla. Podpořte podvedenou mládež, svedenou falešnými hodnotami, které jí byly předloženy. Leží pod tíhou hříchů, nečistoty a drog. Pomozte křesťanským rodinám žít jako malá společenství milosti a modlitby, jednoty a lásky a vysvobodte je z velkého nebezpečí rozdělení a rozvodu, z nebezpečí uchýlovat se k prostředkům, které zabraňují životu, z nebezpečí potratů, které se množí po celém světě.

Jděte po všech cestách světa a hledejte zatoulané ovečky. Obracejte hříšníky, podepřete nejisté, doprovodte zpět zbloudilé, uzdravujte nemocné, posilujte umírající: všem dávejte milost a lásku, záchranu a život, který vám zasloužil svým utrpením a svou smrtí na kříži můj Syn Ježíš. Staňte se tedy nástroji záchran pro všechny v těchto posledních časech, ve kterých se má naplnit všechno, co jsem vám předpověděla.

Tak vašim prostřednictvím nako-nec moje Neposkvrněné Srdce bude triumfovat.

Vyjděte z tohoto Večeřadla v pokoji a radosti. Všem vám dávám milost přeměny srdce a přetvoření života.

Žáden nevyjde z tohoto Večeřadla tak, jak tam vešel.

Já jsem Matka milosti a čistoty, lásky a naděje, radosti a míru. Jděte domů v pokoji a staňte se všude nástroji mého pokoje. Já jsem s vámi a dám vám mimořádně pocítit svou mateřskou přítomnost.

S vašimi drahými, s osobami, které jsou vám svěřeny, všem vám žehnám ve jménu Otce i Syna i Duchu svatého.”

POSELSTVÍ KRÁLOVNY MÍRU

Medjugorje 25. 6. 1994

“Drahé děti!

Dnes se raduji ve svém srdci, když se na vás všechny zde přítomné dívám. Žehnám vás a zvu vás všechny, abyste se rozhodli žít má poselství, která vám zde dávám.

Já vás, děti, všechny chci vést k Ježíšovi, vždyť On je vaše spása.

Proto, děti, čím víc se modlíte, tím víc budete moji a mého Syna Ježíše.

Žehnám vás všechny svým mateřským požehnáním a děkuji vám, že jste přijali mou výzvu!”

DRAHÉ DĚTI Z MEDJUGORJE! POCHVÁLEN BUĎ JEŽÍŠ!

Medjugorje 1. 7. 1994

- Je zcela zřejmé, že Gospa se těší ze shromáždění velkých davů okolo Ní. Nikdo nemohl spočítat tisíce poutníků, kteří přišli oslavit toto 13. výročí, všichni ale vycítili radost Matky z její početné rodiny. Ivan nám řekl v době bombardování, když byla obec vylidněná: “Po válce bude Medjugorje větší než před ní.”

Po pěti chmurných letech byla dominantou radost. V předvečer svátku sv. Jana Křtitele 24. P. Maria se zjevila na hoře Ivanovi před mořem lidí. Modlila se za obrácení hříšníků. Byla zařící, nazítří také, když se zjevila, celá ve zlatém, Ma-riji, Ivanovi, Vicce a Jakovi.

- Ivanka měla své každoroční zjevení 25. června. Chtěla zůstat sama s manželem a dětmi, protože se obává novinářů, zvědavců... zkrátka těch, kteří nepřicházejí v první řadě se modlit. Potkal jsem ji druhý dne. Byla rozzářená. “P. Maria,” říká mi Ivanka, “setrvala 8 minut a projevovala velkou radost po dobu celého zjevení (proti loňskému roku, kdy velmi plakala). Říká: “Drahé děti mé srdce je naplněno láskou, protože mnoho srdcí zatvrzelých se otevřelo mému Synu Ježíši, aby je vedl po správné cestě.” Vyzvala nás, aby-chom pokračovali v modlitbách a postech, pak se mnou mluvila o tajemstvích.”

- Před výročím shromáždili fran-tiškáni představitel Center z Medjugorje, aby s nimi dohodli několik pevných bodů pro budoucnost. P. Pervan podtrhl důležitost evangelních základů všeho, co se děje v Medjugorje. P. Jozo připoměl výzvu ke svatosti, vyslovenou P. Marií v souvislosti s II. Vatikánským koncilem a ústřední místo Eucharistie. Nakonec P. Slavko zdůraznil velmi důležitou roli laiků, připoměl, že Medjugorské hnutí bylo vyvoláno laiky (začalo vizionáři). P. Landeka (farář) žádal ty, kteří mluví jménem Medjugorje, aby tak činili s vědomím farního úřadu. Toto prohlášení budou uveřejněna v časopisech z Medjugorje.

- Vicka odjíždí 3. července do Irska.

- Analisa a Jakov čekají dítětko v lednu 1995.

- I když byla v 8. měsíci těhotenství, překvapila nás Marija, když přišla na výročí. Podílela se na péči o modlitební skupiny: “My (vizionáři) jsme s P. Jozou vyvolali všechny mi-losti, zápasy, útrapy těchto třinácti let. A shodli jsme se v jednom velmi důležitém bodě: Je naléhavě důležité chránit Medjugorje ve světě a ne-míchat jeho poselství s jinými zjevením a poselstvími. Mnoho modlitebních skupin je rozděleno nebo zničeno těmito směsicemi a duch Medjugorje se tím rozředil. Pobíhá mnoho falešných proroků, vzdalují-cích lidi od ducha Medjugorje a od jeho základního (prvotního) poselství. Hrozí nebezpečí, že se stanou motýli a mimořádnými pátrači, místo aby se obrátili” Marija to viděla v Itálii, v Americe...

Papež doporučil P. Jozovi: “Opa-trujte Medjugorje” a sama P. Maria nám dnes řekla: “Nabízím vás všechny, abyste se rozhodli žít podle poselství, které vám dávám zde...”

- Jeden poutník se ptá Ivana: “Až se oženíš, nebudeš méně schopný pro svědectví?” “Ne,” odpovídá “chci setrvat ve službách Páně celý život. Od těch, kteří mnoho dostali, bude se žádat mnoho...”

Milost a pokoj z celého srdce!

P. S.: Příští zprávy 15. července.

S. Emanuela

MYŠLENKA NA NEDĚLI

Místem odpočinku, ke kterému směřovali apoštolové po svých misijních cestách, jak to popisuje dnes evangelista Marek (6,30-34), byl o-kraj pouště u Betsajdy. Asi 10 km od Kafarnaa. Na jaře tu bylo vždycky dost čerstvé zeleně. Ale šlo jim i o bezpečnost. Tento kout už totiž nepatřil Herodovi, který se po Janově smrti začal zajímat i o Ježíše. Betsaida patřila tetrarchovi Filipovi, člověku poměrně pokojnému a ne-škodnému.

Když se však apoštolové přiblížovali k vyhlédnutému pobřeží, zjis-tili, že nohy těch, před kterými uni-kali, byly rychlejší než jejich loďka.

Bylo to nepříjemné, ale i milé překvapení. Takový zájem o to, co hlásali, je dojímal. Zvláště jejich Učitele, kterému bylo zástupu líto... V této chvíli mu připadali jako ovce bez pastýře. Ale jako ovce, které si hledají svého pastýře. A protože on přišel proto, aby měli život a měli ho v hojnosti, dal přednost jejich du-chovní potřebě před tělesným odpo-činkem svých učedníků a začal učit. A poučil je o mnoha věcech, jak po-dotýká evangelium.

*
Pojďte a odpočiňte si.- Dopřejme tělu, co mu patří... Bez jeho služby by vaše duše nemohla prospět ani sobě ani jiným.

Odpočiňte si trochu - Ne příliš... Jen trochu... Víte přece, že tělo si vždycky žádá více než třeba. Když uviděl zástupy - vyšel i přes únavu vstříc jejich přáním. - Ovce dostaly svého pastýře a ti další pastýři do-stali příklad...

*
Těžko bychom plnili své poslání bez potřebné starosti o své tělo. Je velmi úzce svázané s duší, a proto v čase únav a chorob se stává pro duši zdrojem mnoha zanedbání. Ale když zdůrazňujeme starost o tělo, neměli bychom zapomínat na při-pady, ve kterých nás starost o duše nutí zapomenout na jeho únavy a choroby... Pán sám je tu příkladem. Určitě byl unavený. A takoví byli i jeho učedníci. Ale tužba zástupů po Božím slově byla pro ně pokynem dát se znovu do práce.

Velké tělesné únavy jsou vždy výzvou na odpočinek. Ale Pán nás tímto příkladem učí, že naléhavé po-třeby duší mají i v takových přípa-dech přednost.

*
Pane, ty nás touto příhodou učíš být pozornými vůči tělu a jeho po-třebám, ale ještě pozornějšími vůči zájmům duše...

Dej, Pane, abychom byli vždy moudřími a ochotnými tvými násle-dovníky i v tomto ohledu. Amen.

Silvestr Bajan

UPOZORNĚNÍ

V posledních dnech šíří někteří lidé nepravdivou informaci, že známý františkánský časopis "SERAFÍNSKÁ CESTA" už nebude vycházet. Časopis v y c h á z í dále a pokud není u vás v prodeji, můžete si jej objednat na adrese REDAKCE SERAFÍNSKÉ CES-TY, Tuniská 634, 160 00 Praha 6

DOKONALÁ LÍTOST OČIŠŤUJE DUŠI

Na 22. červenec připadá památka svaté Marie Magdaleny, kajícnice a učed-nice Páně. Z úryvků evangelistů se doví-dáme, že pocházela z Magdaly na západ-ním břehu Tiberiadského jezera, byla bo-hatá, vynikla tělesnými i duševními přednostmi, ale její současníci o ní často hovořili jako o ženě marnivé a hříšné.

V západní liturgii byla Marie Magdalena ztotožňována ještě s jinými ženami, s Marií, sestrou Lazara a Marty, a s nejmenovanou hříšnicí u stolu farizea. Spojením těchto osob docházelo k náhodným překrocením novozákonních textů. Důsledné rozlišení uvedených tří žen se projevilo ve východní liturgii.

Magdalena je div Boží milosti. Z bludné lásky přešla v lásku kajícnou, obětavou a hrdinnou. Brzy poznala Ježíše, jeho učení, slyšela ho říkat: "Já jsem vzkříšení a život." Často rozjímal nad četnými podobenství-mi svého Mistra - o posuzování druhých, o stromu a ovoci, o pokoře, o rozséváči, o milosrdném Samařanu, o lásce k nepřá-telům a uvědomovala si, že velká láska všechno přemáhá, že k spasení nestačí slova, ale skutky. Viděla jeho zázraky a sa-ma prožila zázračné uzdravení, když proje-vila dokonalou lítost nad svou minulostí.

V evangeliích apoštolů je Marie z Mag-daly uváděna na prvním místě mezi ženami, které doprovázely Ježíše a jeho učedníky, pomáhaly svou prací, aby se mohli plně věnovat hlásání radostné zvěsti a skutkům milosrdenství. Magdalena se chce něčím odměnit svému zachránci, který ji nezavrhl, ale podal pomocnou ruku k mravnímu povstání. Proto šlechetně obětuje veškerý čas ke službě Poutníkovu. Mnozí lidé kolem ní neznají vnitřní proměnu Magdaleny, občas jí opovrhují a diví se, že Pán ji od sebe neodežene. Ježíš naopak kritiky napo-mene a uděluje potřebnou lekci morálky.

Spolu s Pannou Marií, dalšími ženami a s apoštolem Janem stála pod Ježíšovým křížem na Kalvárii, prožívala jeho utrpení a byla účastna jeho pohřbu. V neděli časně ráno uvidí prázdný hrob, ani jí nepřijde na mysl, že Pán mohl vstát z mrtvých. Andělovi, který se jí ptá, proč vlastně pláče, odpoví: "Vzali Pána a nevím, kam ho položili." A když se před ní konečně sám objeví, považuje ho omylem za zahradníka. Osloví ho: "Pane, jestli jsi ho vzal ty, řekni, kam jsi ho položil, a já si ho odnesu!"

Není připravena na setkání s tím, který přemohl smrt - chce jen nalézt mrtvé tělo a znovu je pohřbít. Poznává ho, až jí sám osloví - a pak už mu neřekne "pane", ale vykřikne "Rabboni", Mistře, a poklekne k jeho nohám, kde bývalo její místo - ve večeřadle i pod křížem. Běží pak za apoštoly, aby podala zprávu o vzkříšeném Ježíši.

Marie Magdalena je dojmavou postavou v evangeliích svou opravdovostí pokání, které dojmává k slzám. Kult této světice se rozšířil do většiny zemí a také v naší vlasti se udržuje po dlouhá staletí. Ve středověkých velikonočních hrách nechyběla představitelka Magdaleny. Toto jméno se od nepaměti stalo velmi oblíbené, u nás zvláště v době národního obrození. První česká spisovatelka a zároveň autorka první české kuchařky je Magdalena Dobromila Rettigová. Magdalena Novotná je babička spisovatelky Boženy Němcové.

Kostely a kaple ke cti sv. Marie Magdaleny byly stavěny od nejstarších dob. Z doby románské známe rotundu z 12. století v Přední Kopanině, v Řečanech nad Labem, z doby barokní je nejvýraznější sakrální stavbou kostel Maří Magdaleny v Karlových Varech, postavený Kryštofem Ignácem Dienzenhoferem, hojně navštěvována je poutní kaple světice v Dobré Vodě na Příbramsku, atd. Četní umělci, malíři a sochaři zvěčnili její postavu ve svých dílech, např. Petr Brandl, Karel Škréta, Matyáš Bernard Braun a jiní.

Svátek Marie Magdaleny je dnem úmrtím - zemřela po 30 letech poustevnického života 22. července roku 74.

Stanislav Zeman

Jan Král

V BOŽÍ PŘÍZNI

Všichni
jak jeden
v Boží přízni
zrajeme
do zrn
věčných sklizní
všichni
jak jeden
klasů lán
s olejem v lampách
k ránu rán

Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ SVĚTLO KRISTOVO

Nedávno se kněz, který mi podával svaté přijímání, přeřekl: místo obvyklého Tělo Kristovo, řekl Světlo Kristovo. Vzápětí zjistil svůj omyl, opravil se, ale mně to vyřčené Světlo Kristovo zaznělo velmi příjemně s radostnou ozvěnou v srdci. Myslím si - a jsem o tom pevně přesvědčen - že to nebylo běžné přeřeknutí, ale že bylo inspirováno Duchem svatým. Vypadá to sice na první pohled ne-skutečně: že by Duch svatý někoho inspiroval k omylu, ale v případě, že tento omyl prospěje někomu druhému, je to zcela reálné.

A mně tento "omyl" prospěl hodně. Ukázal mi nový, svěží přístup k přijímané svátosti oltářní. Ukázal mi dosud nepřilíživě zdůrazňovanou pravdu: že k nám sestupuje z nebe v Duchu svatém, v oslaveném Těle a Krvi Kristově, Světlo Kristovo. - My přece máme být Světlem pro druhé. A kde bychom k němu my křesťané a katolíci přišli než právě jeho přijímáním ve svátosti.

V tomto Světle můžeme pak, ještě ve spolupráci s Pannou Marií, být v mnohém prospěšni našemu Pánu. Toto Světlo totiž, když jej neutlumíme svým egoismem, má velkou přitažlivou sílu. Druzí jsou tím přitahováni, ne k nám samotným - jako k osobám, ale ke Kristu. Tak skvělým způsobem pracujeme a přispíváme ke slávě Boží.

Také přijímáním tohoto Světla jsme blízko pravdě. Je to opět pravda Kristova, kterou přijímáme, nikoliv naše. Vždyť on sám je Pravdou. S tímto Světlem také jasně přijímáme Boží lásku.

Je Bohu milé, když s touhou a láskou přijímáme Světlo Kristovo a také jím záříme k Jeho slávě. Toto Světlo potom nám i druhým jasně září na Cestu, kterou je On sám, ta nás stále přibližuje k Pravdě, kterou je On sám a přivádí nás k Životu, kterým je také sám náš Pán Ježíš Kristus.

V.D.

LITURGICKÁ ČTENÍ V TÝDNU

Neděle 17. červenec 16. neděle v mezidobí	- 1. čt.: Jer 23,1-6 ~~Ž 22,13-15~~ 2. čt.: Ef 2,13-18; Ev.: Mk 6,30-34
Pondělí 18. červenec ferie	- 1. čt.: Mich 6,1-4.6-8 Ž 49,5-6.8-9.16bc-17.21+23 odp.: 23b Ev.: Mt 12,38-42
Úterý 19. červenec ferie	- 1. čt.: Mich 7,14-15.18-20 Ž 84,2-4.5-6.7-8 odp.: 8a Ev.: Mt 12,46-50
Středa 20. červenec ferie	- 1. čt.: Jer 1,1.4-10 Ž 70,1-2.3-4a.5-6ab.15ab+17 odp.: 15a Ev.: Mt 13,1-9
Čtvrtek 21. červenec nez. pam. sv. Vavřince z Brindisi	- 1. čt.: Jer 2,1-3.7-8.12-13 Ž 35,6-7ab.8-9.10-11 odp.: 10a Ev.: Mt 13,10-17
Pátek 22. červenec pam. sv. Marie Magdaleny	- 1. čt.: Pís 3,1-4a Ž 63(62),2.3-4.5-6.8-9 odp.: 2b Ev.: Jan 20,1.11-18
Sobota 23. červenec nez. pam. sv. Brigity nebo sobot. pam. Panny Marie	- 1. čt.: Jer 7,1-11 Ž 83,3.4.5-6a+8a.11 odp.: 2 Ev.: Mt 13,24-30

NAŠE ZKOUŠKY

Náš Pán a Bůh nás nesmírně mi-luje. - Proto má jistě plné právo nás zkoušet; jak stojíme o Jeho lásku - jak ji přijímáme, naplňujeme - jak v pravé pokoře spolupracujeme. Ne-divme se tomu tedy, ani se toho ne-lekejme.

Víme také, že náš Pán a Bůh obrací všechno na nás dočasně do-puštěné zlo v dobro - v náš užitek a také v užitek pro ty, co jsou kolem nás. - Nic od Něho není zbytečné či nesmyslné. Všechno směřuje k naší dokonalé pokoře - k dokonalému odevzdání se a k velkému našemu zisku pro věčnost.

Někdy se dostávají obtíže nesne-sitelné, těžké vnitřní stavy v běžných situacích a okolnostech při styku s lidmi, i když jsme před tím tyto si-tuace běžně zvládali a to, co se do-stavuje, jsme měli za již dávno pře-konané. Všichni pociťujeme, že náš milující Bůh prostě dovoluje silám zla, aby na nás působily. Vždyť v daleko větší míře dovolil těmto si-lám (satanu) působit na svého Syna - pro naši záchranu.

Mnozí jistě máme zkušenost se zkouškami nejenom ve dne, ale také v noci. Ano, i ve snech se někdy se-tkáváme s tlaky sil zla a je důležitá naše reakce na ně. Pravděpodobně je tím sledováno, jak jsme pokročili v boji s nějakou či nějakými dlouho-dobými závislostmi či zaměřenými odklánějícími nás od Pána. Může to být přehnaná starostlivost o věci to-hoto světa, přílišné vyhovování žádo-stem, chtivostem a uspokojování těla ap. Naše reakce je zde zřejmě důle-žitá proto, že je oproštěna od všech rušivých vjemů a vlivů za bdělého stavu.

Pán nás však nevydává Zlému napospas. Vždy nám nabízí účinnou ochranu skrze svůj Kříž, pomoc P. Marie, andělů a svatých. Bez této ochrany a pomoci nezmůžeme nic. Všechno přijímejme s důvěrou a po-kojně.

Václav Drvota

TREST SMRTI A SLOVA SV. TOMÁŠE AKVINSKÉHO

“Trestem smrti, který nemá ráz léku, nýbrž ráz odvety a náhrady za způsobené škody, chrání hlava státu obecné blaho a zbavuje státní celek části nezdravé a působící celku ško-dy,” praví Mravouka (R.M.Dacík OP, p.239), přestože v současné době jsme v tomto směru svědky názorů různých. Na jedné straně sílí hlasy volající po znovuzavedení trestu smr-ti pro nenapravitelné a zruďné vra-hy, na druhé straně usilovná propa-gace zrušeného trestu smrti, falešné ohánění se pátým přikázáním a snad i s dobře myšlenou představou o obrácení hříšníka. Jak nás však tvrdá realita přesvědčuje, představy takovýchto “hříšníků” jsou však cel-kem jiné, a tak se nelze divit, že stá-vající situace vyvolává u mnohých zděšení. Za všech dob se sice vyno-řovali všelijací “filozofové” a “huma-nitáři”, jež brojili proti popravám zlo-činců, ale dnešní nárůst kriminality zcela zajisté musí

vyzývat nejen k vážnému zamyšlení, ale i k opatrnosti před výroky některých politiků a moralistů. Věřící člověk je viklán; jsou mu vnucovány až protichůdné argumenty; je přesvědčen, že za hříchem následuje spravedlivý trest, ví však také, že je třeba i odpouštět. Věřící člověk proto hledá oporu pro správnou orientaci, přičemž si mnohdy ani neuvědomuje, že odpověď lze nalézt v Písmu i výroci církevních autorit. Sv. Tomáš Akvinský ostře odsuzuje zločinné chování "a proto je-li některý člověk nebezpečný společnosti a kazí ji nějakým hříchem, chvalitebné a prospěšné je zabít jej, aby se zachovalo společné dobro" (Theol. Summa, II.II.ot.64, čl.2). Toto své stanovisko zdůrazňuje i ve své Summě pohanům, kde v kapitole CXLVI tvrdí, že "takoví lidé musejí být odstraněni smrtí z lidské společnosti". Proto ti, co se obávají, aby náhodou s "koukolem nebyla vytrhána i pšenice" (Mt 13,30), se uchylují zajisté k bludu, neboť názor sv. Tomáše podporují zcela zřetelně biblické výroky o trestech za zločiny (Ex 21,12 aj.). Popravdě ani předpoklad, že zločinec se přece jen může napravit, nemůže být pádným argumentem proti spravedlivému usmrcení. Jak uznává i sv. Tomáš, nebezpečí, které hrozí z jejich života, je větší a jistější než dobro z jejich nápravy a dále pak, mají vždy možnost se kát a obrátit se k Bohu. Je tu tedy zvažováno potenciální zlo proti potenciálnímu dobru, nikoliv jen skutek samotný, i když pochopitelně od něj se vždy následně odvíjí. Je zde na jedné straně zločin, který si žádá spravedlivého trestu. Na druhé straně šance i pro toho nejtěžšího zločince vyrovnat se i v té poslední chvíli s Bohem, zemřít usmířen, pokud ovšem neutone nadobro v zatvrzelé zlobě. Pak ovšem ani ze světského hlediska si zajisté nezasluhuje nic lepšího než smrt. Problém však zůstává v jiné rovině, která je neméně závažná: odpovědnost za vynesený spravedlivý trest a otázka zneužitelnosti trestu smrti. A právě tato otázka varuje před nezodpovědným a ukvapeným rozhodnutím.

RNDr. Tomáš Dacík

DOBŘÍ SLOVO U LŮŽKA NEMOCNÝCH

Georg Stolf

(Uvěřejňujeme ukázkou z této knihy, která vyšla letos v Karmelitánském nakladatelství v Kostelním Vydří. Autor, duchovní správce jedné rakouské nemocnice, v konkrétních příbězích vypráví o svých zkušenostech z pastorační péče nemocných a umírajících. Kniha je určena pro všechny, kdo jakkoliv přicházejí do styku s nemocnými.)

Jednou v sobotu večer, když už jsem měl za sebou plánované a vyžádané pochůzky po nemocničních odděleních a když už bylo po bohoslužbách s přípravou na neděli, ještě zazvonil telefon - jako často i v jiné večery. Pastorační asistentka (po-mocnice v nemocniční pastoraci), která už po několik měsíců duchovně provázela poměrně mladou těžce nemocnou pacientku, mi dávala vědět: "Myslím, že paní N. dnes v noci umře. Momentálně ještě do-bře vnímá, a jestli myslíš, mohl bys za ní ještě jednou zajít. Jsem teď u ní a ráda bych u ní zůstala celou tuto noc." - "Ano, přijdu hned," odpověděl jsem a položil sluchátko.

Znal jsem paní N. z jejich opětovných pobytů v naší nemocnici a z několika krátkých rozmluv u jejího lůžka a na chodbě. Paní N. patřila asi k těm pacientům, kteří jsou vůbec nejvíce hodni našeho politování. Ošetřující lékař ji na kliniku poslal s nádorem na spáncích. Zhoubný kožní tumor byl vyoperován, ale přesto se stále víc rozrůstal, pronikal do obličejových kostí a nakonec do oka; to bylo rovněž vyoperováno a oční důlek uzavřen transplantací kůže. Přes to všechno paní N. až do poslední chvíle doufala, že aspoň zůstane naživu, a proto by asi souhlasila i s jakýmkoliv dalším znetvořením. Nemohla přece myslet jen na sebe, ale také na svou rodinu - manželka a děti! A nadto všechnu svou naději vkládala pouze do pozemského života, který bývá tak křehký. Věděl jsem, že se nemůže opřít o víru v Boha. A tak byla nakonec sama, obklopena jenom několika málo dobrými lidmi, kteří jí však v jejím názoru nemohli pomoci. Snažila se žít bez Boha, alespoň to navenek působilo takovým dojmem. K tomu ještě paní N. - což v našich poměrech bývá u dospělých spíš zřídka - nebyla ani pokřtěná! Opětovná vybitnutí, aby se dala pokřtít, vždy až dosud odmítala. A tak jí kromě zdraví chyběl i základ, který je nám lidem v dobrých i zlých dnech oporou; byla dvojnásobně chudá.

Nemohl jsem jí teď uvádět žádné důkazy pro víru; a její strašlivé utrpení, které nemohlo být zastaveno přes všechno úsilí chirurgů, a k tomu utrpení mnoha dalších v jejím nejbližším okolí - to vše mluvilo spíše proti existenci dobrého Boha. Nechtěla se spoléhat na Ježíše, který je zárukou naší víry svým životem, svou smrtí a svým Zmrtvýchvstáním. Křtem by mohla učinit zkušenost, že my lidé jsme Božími dětmi a že jako takoví máme pro našeho nebeského Otce nekonečnou cenu. On nechce naši smrt, nýbrž **život v plnosti**, po jakém paní N. právě tolik toužila, už jako mladé děvče, později jako zdravá žena a matka a rovněž ještě ve své nemoci; ale všechno, jak sama přiznávala, zůstalo tak nenaplněno. A kromě toho nehledala nic jiného.

Když byla vybízena, aby důvěřovala v Ježíše a v jeho radostnou zvěst a rozhodla se pro křest, už po celá léta odkládala - i teď, když už začínala umírat. Jen říkala: "Dám se pokřtít, až budu zase zdravá." Ale každý viděl, že podle lidských měřítek tady už nemohlo k uzdravení dojít.

Ono sobotní zavolání ve mně vzbudilo nesmělou naději, když se ještě s paní N. dá mluvit, že se ve své poslední hodině přece jen nechá obdarovat duchem Božího dětství. S touto nadějí jsem vzal s sebou do tašky, s níž jsem chodil zaopatřovat, také olej katechumenů a sv. křížmo a k tomu knížku křestních obřadů. Snad by se ta dlouhá strastiplná cesta paní N. přece jen ještě mohla stát plodným katechumenátem, myslel

jsem si; a jaká by to byla krása, kdybych jí mohl na vrcholu její lidsky tak nepocho-pitelné životní cesty udělit svátost křtu!

Sestřičky umístily umírající do pokoje, kde byla sama; a musím při-znat, že mi cesta k ní připadala přes zmíněnou naději navenek těžká. Při-cházel jsem s modlitbou jako ten, kdo ví, že **Bůh je v tomto zápase silnější, ale také, že On až dopo-sledka respektuje důstojnost a svo-bodu člověka**; vždyť On chtěl, aby lidské děti byly svobodné, aby mohly říci: "Bože, Ty jsi můj Otec," nebo také: "Já si stačím sám a nechci Tě za otce." Kdybych byl zavolán k ně-jakému nemocnému dítěti, potom bych věděl: Boží láska k nám lidem nezávisí na naší snaze ve víře ani na našem osobním souhlase; Bůh před-chází snahu a souhlas dítěte. Ale dospělý člověk musí na Boží lásku odpovědět sám, to patří k jeho dů-stojnosti.

Ted' jsem stál u lůžka umírající a tiše jsem ji pozdravil. Dotkl jsem se její ruky a řekl krátce: "Paní N., poznáváte mě po hlase?" Přikývla, protože mluvit už nemohla. "Paní N., Pán Ježíš sám vás ještě jednou mým prostřednictvím zve ke křtu. Věřte, myslí to s vámi dobře. Dá vám ji-stotu, že Bůh je ted' s vámi a že mů-že vaši těžkou situaci změnit - jako změnil svoji situaci na Kříži."

Nyní se stalo něco, co mnou hlu-boce otrásl: Umírající pozvedla pra-vou ruku a jasně dala najevo, že moji nabídku odmítá. Deprimování a přímo šokování jsme si vyměnili pohledy s pastorační spolupracov-nicí, která byla této umírající paní tak blízko. Tušil jsem, jaký vnitřní boj se v těchto minutách odehrává, a chtěl jsem všemi svými silami do-pomoci ke konečnému vítězství. Ješ-tě jednou jsem umírající ženu oslo-vil: "Paní N., budu ještě chvíli čekat. Prosím vás, znovu si rozmyslete, jestli se chcete nechat obejmout Boží láskou, anebo ji dál odmítat; pokud ano, stiskněte mi ruku, pokud ne, dejte mi rukou znamení." My oba, kteří jsme se podíleli na kříži této pacientky, jsme se vroucně modlili, aby se rozhodla kladně. Uplynulo několik minut, které se nám zdály nekonečné, když tu přikývla hlavou a pevně mi stiskla ruku. Zeptal jsem se, zda jsem jí správně rozuměl a zda je to opravdu její přání přijmout svatý křest. Znovu přikývla. "Může u toho být i noční sestra?" Opět zře-telně souhlasila. Byl to pro nás ne-zapomenutelný okamžik, když jsme se potom společně modlili Vyznání víry; sestra trochu nadzvedla umíra-jící paní hlavu a já jí třikrát v po-době kříže polil vyholenou hlavu křestní vodou, kterou jsem předtím posvětil: "N., já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen." Od toho okamžiku byla chuděrka tak bohatě obdarována!

Byla to jedna z mých nejkratších, ale zároveň nejdojemnějších křest-ních slavností v mém dosavadním kněžském životě. Byl to stejný Kris-tův příkaz křtít, jaký jsem již tak často plnil slavnostním způsobem: "Jděte ke všem národům a získá-vejte mi učedníky, křtíte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého..." (Mt 28,19). Na základě křesťanské víry víme: **Kdo je pokřtěn vodou, ten žije, i kdyby zemřel**. Společně jsme se pomodlili Otčenáš a paní N. k na-ší radosti sepjala své něžné, ale již zežloutlé ruce. Bůh se stal i jejím Otcem; dala k tomuto svatému ot-covství svůj souhlas téměř v posled-ní hodině! Jako v prvotní Církvi tak i nyní jsem po křtu udělil i svátost bířmování - podobné posílení a pod-poru proti zlu jako svátost pomazání nemocných. Ve tváři a v se-pjatých rukou umírající jsme viděli, že ji v této opravdu největší pozemské tíži posílil Duch svatý.

Společně jsme byli šťastni z toho, co se v této tiché večerní hodině v malém nemocničním pokoji ne-nápadně událo: Do ubohého lidské-ho srdce přišel Bůh, a to proto, že sám člověk to chtěl. Svatou hostinu jsem s ní žel už slavit nemohl, pro-tože nemohla vůbec polykat.

Umírající ženě bylo ten večer zvě-stováno nejenom slovy, že nás lidi Bůh při umírání a ve smrti ne-opouští, ale mohla to zprostřed-kovaně prožívat a pociťovat skrze člověka - pastorační pomocnici, kte-rá u ní tuto noc zůstala a prostě ji držela za ruku a tiše se modlila za její dobrou hodinku smrti.

O čtyři dny později byla tělesná schránka paní N. uložena na svatém poli. Pohřbu se nás účastnilo po-měrně málo: nejbližší příbuzní, ně-kolik dřívějších spolupacientek, noč-ní sestra, pastorační pomocnice, která ji provázela při umírání, a já jako kněz.

V kostele při slavení smrti a Zmrtvýchvstání Páně jsme Bohu dě-kovali, že se paní N. obrátila ještě včas. Evangelium jsem tentokrát téměř spontánně vzal o Ježíšově ukřižování. Zde se dovídáme, že jako odpověď na oslovení lotra po pravici "Ježíši, pamatuj na mne, až přijdeš do svého království" přislíbil Spa-sitel: "Amen, pravím ti, dnes budeš se mnou v ráji" (Lk 23,43).

Přeložil Zdeněk Fišer

JE TO JINAK

"Jsem rád, že si naše holka vzala katolíka," řekl krátce po svatbě mé-mu příteli otec jeho ženy džingis-chánsky nadutým tónem. "Katolíci mají povinnost všechno odpouštět, takže si s tebou můžu dělat, co budu chtít a ty si to musíš nechat líbit." Což o to, kdyby to jen řekl, jenže ten džingischán s ním po dlouhá léta i tak nabubřele jednal. Nutno uznat, že můj přítel se ovládal, takže stařec neskončil na ARO, jak by jistě do-padl v případě zeté nevěrce.

Podivný názor, že odpuštění zna-mená právě to, že si musíme nechat opravdu všechno líbit a ještě se při-tom přiblíže usmívat, má většina po-hanů. Každého věřícího mají za hlu-páčka, tedy svého podřízeného a ze své zbabělosti se pojišťují v tomto zruďném postoji hlásáním nesmyslů, že odpuštění ze strany katolíka je totéž, jako pozice indického párii vů-či bráhmanovi.

Jenže my nejsme páriové! Jsme hrdí katolíci! Jsme svobodný Boží lid! A pouze ten, kdo žádnou hrdost nemá a kompenzuje ji pýchou, ten, kdo si neváží sám sebe a snaží se to vyrovnat vynucováním poniženos-ti jiných, se

snází si nás tímto slabo-myslným výkladem podřizovat. Jen-že často tomu bývá právě tak, že se podřizujeme sami již onomu výkladu pohanské představy naší povinnosti odpouštět.

*“Prohřeší-li se tvůj bratr, domluv mu a lituje-li toho, odpusť mu. A i když se proti tobě prohřeší třeba sedmkrát za den a sedmkrát se k tobě obrátí a řekne: **Je mi to líto, odpusť mi**” (Lk 17,3-4).*

My sami samozřejmě nesmíme vůbec nikomu ubližovat. Nesmíme se mstít, natož pak někoho týrat jen pro své potěšení, že jsme cosi vznešenějšího, vždyť katolík a maloměš-ťácká namyšlenost - to nejde do-hromady. Jestliže někdo ublíží nám, jistě bývá běžné, že propadneme krátkodobému hněvu, je však nutno se co nejdříve uklidnit a také ze zla pro sebe získat zkušenost, což je věc dobrá. Není ovšem nutno, aby se provinilý omlouval slovy. Častěji tomu bývá tak, že místo toho učiní nějaký vstřícný krok. Čin je přece víc než slovíčka. Pak tomu dotýcnému usnadníme jeho lítost a dojdeme onen zbytek sami.

Ovšem pozor - odpuštění neznamená obnovení důvěry. Neznamená zapomenutí. Rozlišujeme způsob ublížení. Něco jiného je přece pouhá nedbalost, něco jiného je zlý úmysl, někdy - ba často - i dlouhodobý. Povinnost odpuštění v nás musí vy-mazat i zbytek hněvu, který si však často sami neuvědomujeme. Je v nás skryt.

Jak si však počínat tam, kde jeden druhému povýšeně ubližuje a vůbec nejeví jakoukoliv lítost? Odpustit? Neodpustit?

Věc je jasná - musíme odpouštět i svým nepřátelům. Ovšem nikoliv formou jejich představ. Naopak je naší povinností se přiměřeně a ko-rektně bránit (nikdy však mstít). Takovýmto lidem odpouštíme tím, že je v duchu litujeme, neboť jim hrozí vážný Boží trest za jejich viny na nás i na Něm. A hlavně - projevu-jeme své odpuštění zásadně tím, že se za tyto lidi modlíme, aby se obrá-tili k dobrému. Při každé příležitosti s nimi jednáme slušně, trpělivě, občas nějakým skutkem uděláme vstřícný krok sami a neměli bychom se nechat odradit tím, že se musejí “vyrovnávat” se situací, s naším postojem svobodných Božích dětí a ony vstřícné kroky pyšně přehlí-žejí. Dokonce mám zkušenosti, že modlím-li se za obrácení takovýchto pohanských nepřátel jak Božích, tak svých, jejich nenávisť ke mně se ještě zvyšuje. Je to dobré znamení, že modlitba začíná účinkovat a dá-bel, usídlený v nich z těžkých hří-chů, se takto brání. **Jen se nikdy, nikdy nemstít. Pomsta není trest. Je to provinění na provinilých i na Bohu.** Pomsta je projevem egois-mu a nejzbytečnějším člověkem na světě je právě egoista. Nemstěme se a nebudme zbyteční. Egoista není odporný tím, že žije sám pro sebe, ať si žije, ale tím, že i druhé donucuje, aby žil pro něj. Omezuje jejich svo-bodu. Pomstou manipulujeme se svobodou jiných, nemáme na ni prá-vo ani dle zákona, natož před Bo-hem.

Jediná pomsta, kterou Bůh dovo-luje a přikazuje, jsou dobré skutky vůči těm, kdo se na nás provinili. A ty vůbec nesouvisejí s jejich před-stavami o odpuštění. Žádný pohan to nedá najevo, ale v duchu je roz-trpčen tím, jak pochopí, oč výše stojí ti, nad něž se povyšuje. Tak je to psáno v evangeliu, a tedy je to prav-da. Záleží již na něm a na našich modlitbách, jak si to v závěru vyloží, zda se obrátí, či ne.

Tak nějak vypadá naše povin-nost odpouštět nepřátelům a nedbat na jejich výklady. Přeci žádný po-han není takovým světcem, abychom jej museli považovat za učitele Círk-ve. Učme je tedy příkladem my sami.

Převzato z farního časopisu
sv. Norberta v Praze

MASARYK PRO POHLAVNÍ ČISTOTU

Nepříliš sympatický vztah T. G. Masaryka ke katolicismu není ta-jemstvím. Přesto jeho názory ve věci 6. a 9. přikázání se v princi-pu s katolickou naukou shodují. Níže otištěná stať jasně dokazu-je, že katolické odmítání sexu mimo manželství sdílí i řada slušných nekatolíků.

“Jisto je, že všechno toto před-časné a namnoze nepřirozené uká-je-ní pudu pohlavního, jisto je, pra-vím, že nezdrženlivost vzápětí má mnohem citelnější a horší následky nežli zdrženlivost, a to při mužských i ženských.

Jestliže Göthe - Bebel se dušuje - mohl žít jako paša, proč neměl by žít X, Y, Z? Právě tak ptal se Rozkolníkov, proč nemohl by zabít, když zabíjel Napoleon?

Bebel má pravdu: kdyby Göthe měl právo žít polygami-cky a ve vol-né lásce, měl by X, Y, Z stejné právo. Avšak kdo říká, že Göthe měl právo a že Göthe v tom jednal - mravně? Je Göthe veliký tím, že chy-boval, že pohlavně žil, jak neměl?

Já se nestydím a pranic se nebo-jím vyznati své přesvědčení: Göthe nežil pohlavně mravně a neměl pra-žádného práva žít, jak žil. Já se ne-ostýchám říci, že právě tak nemají jiní různí básníci a umělci pražád-ného práva pohlavně žít “geniálně” - nestydím se říci, že tato geniálnost, toto umělecké bohémství jest jen do-mněle geniální, nestydím se říci, že v tom nevidím pravého umění pra-žádného. Umění obráží nám ovšem život: apotheosa Venuše, často apo-theosa veneris, vulgivagae odpovídá jen skutečnosti. Ale že ta apotheosa je správná, toho já nevidím a viděti nemohu.

Nebudu se hájiti proti námitkám, že nemám citu pro krásu, pro žens-kost, pro lásku atd.; opakuji jen své přesvědčení, že např. faustovské svedení Markétky, že život římských legií a tomu podobné, ať

činí tak Göt-he anebo nějaký pan X, Y, Z, podlé-há a podléhati musí témuž mrav-nímu posouzení a odsouzení jako všechny ostatní činy lidí jiných. Ať si básní, kdo co chce a umí, - mravní posuzování na prahu umělcova ate-lieru neztrácí práva svého."

MÁTE I VY TENTO PROBLÉM?

Uvědomte si, že každým hříchem se stáváte sami sobě největším ne-přítelem, i to, že Bůh Vás nesmírně miluje, že jeho láska sahá ještě dál než na kříž, že jeho oběť se pro Vás neustále zpřítomňuje a jeho prozřetelnost Vám přichystala nejednu po-moc pro řešení Vašich problémů. Chtějte ji odhalit a využít.

Nemůžete se zbavit pochybností k Humanae vitae?

Zamyslete se nad tím, proč je lid-ský život posvátný. Odpovědí je bi-blická výpověď o lidské přirozenosti v Gn 1,27: "Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil." Člověk stvořený jako obraz Boží je svatý, protože Bůh je svatý. Podle Božího záměru má být život lásky v manželství napodobením ži-vota Nejsvětější Trojice. Toho lze do-sáhnout jen ve spojení s Bohem. Dále jde o lásku plodnou, v níž je i smysl sexuality. Když si člověk za-hrává se svou přirozeností, provi-ňuje se proti vlastní celistvosti i pro-ti Bohu. Používání antikoncepce je snahou o přetvoření lidské přiro-zenosti. je pohrnutím cyklické plodnosti, jak ji stvořil Bůh a je po-kusem ovládat ji "vypínačem" udržo-vaným, až na výjimky, v poloze "vy-pnuto". Člověk se tak pokouší o pře-tvoření sebe sama, už ne podle obrazu Božího, ale podle modly vlastních představ. Antikoncepční praxe je v podstatě modloslužbou, i když nevědomě, a to je nebezpečné. Modloslužba nakonec vždy vyžaduje lidské oběti; v případě antikoncepce k nim dochází formou potratu. Praktické modlářství ničí víru zevnitř. Proti tomu život v mravní čistotě, ke které církev vychovává za pomoci encykliky Humanae vitae, člověka přibližuje k Bohu /srov. Mt 5,8 a Jan 14,23/.

Svědectví odborníka

MUDr. Bruchalski k obsahu Hu-manae vitae napsal: "Nejvíce mne fascinoval fakt, že tento dokument už dvacet let předtím předvídal pro-blémy, se kterými jsem se setkával ve svém oboru porodnictví a gyne-kologie. Tento dokument nás chce poučit o hloubce a důstojnosti lidské osobnosti, o šíři Kristovy lásky i o moci milosti, kterou nám on udílí pro boj s těžkostmi, kterým čelíme. Poskytuje nám hojnost slitování tím, že nám dal svou církev jako auto-ritu, osvětlující a vedoucí skrze nej-náročnější a nejtěžší problémy naší doby. Nemám nejmenší pochybnost, že řešení našich současných zdra-votně sociálních problémů spočívá v moudrosti Humanae vitae."

V podobném názoru se s postu-pem vědeckého poznávání utvrzuje stále více odborníků.

Jak antikoncepce směřuje k potratu?

Antikoncepci jako prostředek k potratu vidíme u tzv. abortivních prostředků, jakými jsou mnohé pi-lulky a všechna nitroděložní tělíska. Tato zabraňují uhnízdění již poča-tého dítěte v děloze, čímž způsobují skryté minipotraty. Otec kardinál Tomášek zvláště zdůrazňoval, že za-bíjení nenarozených je zlo, které převyšuje všechna ostatní, že je to výsměch tváří v tvář Bohu - Tvůrci života. S tím zdůrazňoval i naši spo-luodpovědnost za postoj a jednání ostatních lidí kolem nás.

SMÍRNÁ MODLITBA ZA ZLOČINY POTRATU

Bože, náš Otče, který ve své ne-konečné lásce k nám chceš, aby všichni lidé byli spaseni, s vírou a láskou Církve, která nese ve svém mateřském srdci "touhu po křtu" pro všechny děti světa, chci vyjádřit tuto její lásku tím, že pokřtím ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého všechny děti, které dnes budou potratem za-hubeny v lůně svých vlastních ma-tek. Tímto úkonem víry a lásky chci s celou Církví:

- Obětovat, skrze neposkvrněné ruce nejsv. Panny Marie, spolu s Je-žíšovou Krví, krev všech dětí, zabi-tých potratem, a vyprošovat skrze oběť jejich života smilování a milo-srdenství pro lidstvo.

- Odčinit těžký zločin potratu, který tím, že ničí život počatého, ho zbavuje milosti křtu.

- Modlit se za obrácení všech strůjců a spolupracovníků potratu, tohoto strašného zločinu, "který pod-pisuje odsouzení muže, ženy, lékaře, státu" (Jan Pavel II.).

- Modlit se za obrácení těch, kdo mocnými sdělovacími prostředky podporují, ospravedlňují a brání ten-to přetěžký hřích, čímž znevažují a odmítají učení Církve a samotného Krista.

- A konečně, vzývat milosrdenství pro ty, kdo oklamáni a svedeni tě-mito mocnými prostředky, se vzdalují od lásky Boha Otce.

Věřím v Boha... Otče náš...

Zdrávas Maria...

NEDOTKNUTELNOST ŽIVOTA

V otázce potratů je značný zmatek. V minulém režimu se tak rozšířily, že je dokonce i křesťané začali přijímat jako normální, i když snad politování-hodný aspekt moderního života. (Na každých 100 narozených bylo v ČR v roce 1988 uměle potraceno 97,5 dětí).

Abychom měli jasno, je třeba si uvědomit, co potrat je, totiž zabití dítěte. V okamžiku početí začne svou existenci nová bytost s vlastním gene-tickým kódem, zcela odlišným od kódu jeho matky. Zastánci potratů ovšem rádi používají lživé výrazy jako "shluk buněk", "kousek tkáně" nebo "produkt početí". Vědecky je však na-de všechnu pochybnost jasně, že jde o nového člověka. V okamžiku početí je rozhodnuto i o tom, jak bude vypa-dat a jaké bude mít povahové sklony. Nejpozději 7-10 dní po početí začne komunikovat s organismem své mat-ky. Písmo svaté o tom nepochybuje, jak svědčí např. Žalm 139,13-16, Jeremiáš 1,5 nebo Lukáš 1,39-45.

Tato nová bytost byla "stvořena k obrazu Božímu" (Gn 1,27), a proto je svatá, jako je svatý Bůh. Úctu a lás-ku, kterou dlužíme Bohu, máme proje-vovat i jeho obrazu v jím stvořeném člověku. Každé ublížení dítěti je uráž-kou Boha. Proto říká Ježíšem potvr-zené přikázání: "Nezabiješ." Křesťané v minulosti uznávali možnost výjimek z tohoto přikázání v případě popravky vraha, v sebeobraně nebo při "spra-vedlivé válce", nikdy však v případě nevinné osoby, tím méně bezbranného dítěte.

S tím budou i dnes mnozí křesťané v zásadě souhlasit, jsou však přesvěd-čeni, že by se měla udělat výjimka pro těžké případy - postižené děti (euge-nická indikace), děti počaté při zná-silnění nebo v incestu nebo v přípa-dech, kdy je ohroženo zdraví nebo život matky.

Zkušenost ukazuje, že zákony toho-to typu vedou prakticky k potratům na požádání, protože logicky můžeme-li dokázat nutnost zabití dítěte v těchto případech, uvolníme lavinu a stejný zákon se pak zneužívá v jiných pří-padech.

Nikdo není rád označován za fana-tika nebo extremistu, ale potratem je vždy ohrožen život individuálního dí-těte, stvořeného k obrazu Božímu, za které Kristus zemřel. To dítě je buď zabito, nebo je mu dovoleno žít; kom-promis neexistuje. Boží láska je fana-tická a extrémní - pro každého. Proto nemůže křesťan souhlasit s žádným umělým potratem. Jedinou zdánlivou výjimkou je akutní ohrožení života matky, které vyžaduje odstranění dí-těte z jejího těla. Když lékař neza-sáhne, zemřou oba jeho pacienti. Operuje tedy, aby zachránil matku. Předčasně narozené dítě případně ze-mře, ale lékař je nezabil, a to je dů-ležitý rozdíl.

Pokud jde o postižené nebo ne-chtěné děti, bývá namítáno, že je bezcenné nutit matku, aby přivedla takové dítě na svět a musela se s velkým sebezapřením, utrpením a obětí o ně starat. Předně, utrpení, sebezapření a oběť nevyhnutelně pa-tří k životu a křesťan se jim nemá vyhýbat za cenu zabití jiného člověka. Ochota matky trpět pro dítě patří k podstatě mateřství. Za druhé, zkuše-nost ukazuje, že žena, která se roz-hodne pro zdánlivě lehčí řešení po-tratem, trpí nakonec téměř vždy více, než kdyby tomu dítěti dovolila žít. Potrat jí poznamená na celý život. Často zůstane zkušenost potratu uza-vřena v podvědomí jako časovaná bomba a přihlásí se až po letech. Projeví se typickými těžkými depre-semi nebo řadou jiných potíží, sou-hrnně označovaných jako postaborní syndrom (PAS). PAS vyžaduje pomoc zkušených poradců a může být úplně zahojen jen odpuštěním a láskou Kris-tovou. Samozřejmě že mají křesťané pomáhat nejen těhotným ženám v těžkých okolnostech a rodinám po-stižených, ale i těm, kdo trpí PAS.

Křesťanská pozice ostře kontras-tuje s pozicí ateistického světa, ve kterém žijeme. Nestačí však jen za-ujmout pozici. Ježíš nám v podo-benství o ovcích a kozlech ukládá povinnost dělat, co je v našich silách, pro ty "nejmenší" členy společnosti. Větší právo označení za "nejmenší z bratří", než mají nenarozené děti, mají snad jen postižené nenarozené děti. Je to nepochybně největší výzva naší doby, srovnatelná s bojem proti otroctví, apartheidu či Hitlerovu rasis-mu. Ale je větší, protože se nejedná o jev oblastně omezený, ale celo-světový.

Postavení křesťanů v dnešním svě-tě není nové. V epištole k Diognetovi se píše o křesťanech v druhém století: "Žení se a vdávají jako kdokoliv jiný a mají děti, ale nezabavují se svých po-tomků." Následuje popis nenávisti a pronásledování, které na sebe přívá-dějí křesťané svým odlišným chová-ním a jak opětují nenávist láskou. Korumpovaná civilizace, ve které tito křesťané žili, se nakonec rozpadla, církev zůstala a vybudovala na roz-valinách novou civilizaci. Dnešní civi-lizace musí také podstoupit reformu nebo se rozpadne. Společnost, která tak pohrdá životy svých nejslabších členů, nemá naději na dlouhé trvání. Povinnost církve svědčit o Boží lásce v Ježíši Kristu i těm nejmenším z bra-tří je jasná a naléhavá.

David a Michaela Prentisovi

ZPRÁVA Z TISKU

Deník PRÁCE dne 27. 6. 1994 uveřejnil na straně 4 článek "Dí-tě nesmí zemřít, žena však ano" s nadtitulkem "O tom, jak kato-lická církev bojuje proti anti-koncepci a interrupci". Kromě nepodložených spekulací obsahu-je článek nejen polopravdy, ale i vyložené nesmysly. PRÁCE tak prostřednictvím autorů článku Milana Mostýna a Evy Wojnarové střelila kozla (vyločíme-li zlý úmysl poškodit církev v očích čtenářů).

PORODNOST LIDSTVA

Článek začíná spekulací o tom, že "pokud by se porodnost lidstva nekontrolovala, přírůstek obyvatel-stva země by představoval 5% roč-ně. A za sto let bychom se dožili toho, že se z 5,5 miliardy rozmno-žíme na 1 trilion". V této souvislosti stojí zato podívat se blíže na knížku "Světové obyvatelstvo" Jacquese Vallina (u nás ji vydala ACADEMIA, nakladatelství Československé aka-demie věd, Praha 1992).

Na str. 76 a násl. se dovíme, jak Spojené státy převážně neúspěšně se snažily uskutečňovat "politiku zaměřovanou na snížení plodnosti v rozvojových zemích", ale výsledky nesplnily očekávání. Na počátku 60. let "do hry aktivně vstoupily také mezinárodní organizace jako WHO (Světová zdravotnická organizace), FAO (Organizace pro výživu a země-dělství) a UNESCO (Organizace spo-jených národů pro vzdělání, vědu a kulturu), ..., a poskytl na podporu programů omezování porodnosti značné prostředky. Tyto prostředky byly chápány stejnou měrou jako podpora na zlepšení zdravotní si-tuace a nedílná součást rozvojové pomoci". (!!!)

Dále jsou uváděny tabulky, ze kterých je evidentní pokles průměr-ného počtu dětí na jednu ženu, vy-bíráme (první údaj skutečnost 1950 až 1955 / druhý údaj 1980 až 1985):

severní Afrika	6,8 / 5,6
tropická Afrika	6,7 / 6,7
jižní Afrika	6,5 / 5,0
Čína	6,2 / 2,4
ostat. vých. asij. země	5,1 / 2,9
Severní Amerika	3,5 / 1,8
západní Evropa	2,5 / 1,7
východní Evropa	3,0 / 2,1

Souhrny:

rozvojové země celkem	6,2 / 4,2
vyspělé země celkem	2,8 / 1,9
svět	5,0 / 3,6

Přesto vliv programů na omezo-vání porodnosti je charakterizován jako sporný a "obrat byl natolik roz-hodný, že musel být vyvolán i jinými faktory". Jako rozhodující se jeví vliv hospodářského pokroku, pokles ko-jenecké úmrtnosti aj.

Tempo růstu světového obyvatel-stva se na počátku 80. let snížilo. Podle střední varianty prognózy OSN se předpokládá, že "pokles plodnosti bude pokračovat a prů-měrný počet dětí na 1 ženu se kolem roku 2035 sníží na úroveň zajišťující prostou obnovu generací. Roční při-růstek počtu obyvatel se bude zvy-šovat až do počátku příštího století a dalších sto let budeme čekat, než klesne na nulu. Plodnost se jistě může snížit i rychleji nebo pomaleji. Čím bude její pokles prudší (tedy čím dříve dosáhne úrovně prosté ob-novy generací), tím větší bude zpož-dění, s nímž se počet obyvatel ustá-lí".

Střední varianta předpokládá, že v roce 2100 bude na světě žít 10,2 miliardy lidí (v roce 2050 už 9,5 miliardy, další růst již jen velmi pozvolný). Sbohem, trilioně Práce...

PŘIROZENĚ A OSVĚDČENĚ

Článek v Práci pak pokračuje: "Těžko zřejmě nalézt člověka, který by něco namítal proti tomu, že jed-nou z nejvyšších hodnot stařenky Evropy je způsob myšlení - racio-nalismus. O to absurdněji vypadá nynější úporná snaha církve odmítat něco tak zcela přirozeného a osvěd-čeného, jako jsou prostředky anti-koncepce a přerušení těhotenství."

Jasnou pozici vyjádřil již papež Pius IX. v encyklice "Qui pluribus" ze dne 9. listopadu 1846, kterou odsoudil racionalismus. Postoj ma-gisteria k problémům doby se pro-jevil především v "Syllabu" papeže Pia IX. ze dne 8. prosince 1864. Zde byl odsouzen racionalismus, hájila se zde práva papeže i biskupů, je-jich jurisdikční moc, ale také zde byly souzeny všechny nauky, se kterými církev nesouhlasila.

Nevím, zda antikoncepci (není to-tiž blíže specifikována) a tzv. pře-rušení, správněji ukončení, těhoten-ství lze považovat za něco "zcela při-rozeného a osvěd-čeného". Naopak, pochybuji o tom a jsem přesvědčen, že např. antikoncepce s použitím tě-lísek je potrat, stejně jako tzv. mini-interruptce nebo interrupce. Zabíjení živého lidského organismu je vraž-dou - není rozhodující, zda tento zá-krok je proveden ve třetím týdnu nebo ve třetím měsíci života.

Možná bude překvapením pro zastánce potratů, že dítě 14 dnů po početí vnímá bolest, nebo že ještě nenarozené dítě má celou řadu práv:

Tak např. Listina základních práv a svobod jako součást ústavní-ho pořádku České republiky uvádí ve druhé hlavě, oddíl první, článek 5: Každý je způsobilý mít práva; a ve článku 6 odst. (1): Každý má právo na život.

Lidský život je ho-den ochrany již před narozením. Bohužel, také se zde uvádí pod odst. (4), že *“porušením práv podle tohoto článku není, jestliže byl někdo zba-ven života v souvislosti s jednáním, které podle zákona není trestné.* Tato definice ve spojení s dalšími zákony legalizuje potraty u nás. (Pro právníky by mohlo být zajímavé, že definice práva na život v naší Listině je odlišná od definice v Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod podepsaných vlád - čle-nů rady Evropy, která pro naši re-publiku vstoupila v platnost dnem 18. 3. 1992, tedy dříve než před-sednictvo ČNR přijalo usnesení 16. 12. 1992 o vyhlášení Listiny zá-kladních práv a svobod.)

Pokud by tento argument nebyl postačující, je nutno doplnit, že ješ-tě nenarozené dítě má i jiná práva, například dědit majetek po otci, který by zemřel před jeho naro-zením. Myslím, že se shodneme na tom, že dědit může u nás jen a jen lidská bytost. A chvíle, kdy tato by-tost začíná svou vlastní jedinečnou existenci, je chvíle jejího “vzniku”, tj. ve chvíli početí. V podstatě neexis-tuje jiná logická možnost, jak defi-novat okamžik začátku existence nového lidského jedince.

PRÁVA ŽEN

Nyní se věnujme závěru článku v Práci:

“Potrat je vraždou nenarozeného člověka hrdě hlásá římsko-katolická církev, a ten, kdo toto odmítá, vzpírá se vůli boží. Ale vzpírá se také zvrá-ceností zasmrálých dogmat, jež by ráda zakonzervovala dobu a moc církve, byť na úkor životů, zdraví a práv žen.”

A na jiném místě článku:

“A neobstojí ani fakt Vatikánu, že vůli Boha je pohlavní akt nerozlučně spjat s funkcí rozmnožení a člověk nesmí narušovat tento pořádek vlastním rozhodnutím.”

Velice tvrdá, avšak nespravedli-vá, ba dokonce nesmyslná slova. Pomiňme výrazy jako *“zasmrálá dogmata”* stejně jako *“zakonzervo-vávání doby a moci církve”* (rozsah článku ve Světle nemůže pitvat evi-dentně stupidní pavědecká tvrzení).

Ať žena rozhoduje (se svým man-želem) o tom, kdy chce nebo nechce mít děti - pomůže jí v tom třeba při-rozená Billingsova metoda. Už toto dokazuje “pravdivost” jiného tvrzení autorů článku: - není pravdou, že by se křesťané i ostatní lidé nemoh-li zcela svobodně rozhodnout, zda dítě mít, nebo ne, a kdy. Falešná argumentace právy žen však tvrdí, že “právo” na potrat je právem žen. Toto tvrzení opět není úplně prav-divé, a to z jediného prostého důvo-du: práva žen končí tam, kde začí-nají práva jiných lidských bytostí - tedy tam, kde začínají v tomto při-padě **práva na život** ještě nenaro-zených dětí. To je základní kámen demokracie - respektovat i práva druhých.

Snad všechny tyto argumenty, a další, přesvědčí i ty, kteří se ke katolické církvi nehlásí nebo vystupují proti ní jako autoři článku v Práci ze dne 27. 6. 1994 Milan Mostýn a Eva Woj-narová. Obdobnou argumentací, jako v Práci použili, lze obha-jovat krevní mstu, eutanázii nebo selekci (za nacismu) i jiné, dnes již překonané chování lidí.

Modleme se, modleme se, modle-me se! I za to, aby se potraty staly minulostí skutečně civilizo-vaného lidstva. Nejen podle Guar-diniho se novověk chýlí ke konci. Co bude následovat?

-jan-

DUCHOVNÍ ADOPCE

Úmyslný potrat je nevýslovný zločin proti Bohu a nevinnému lidskému životu.

Přátelé - bratři a sestry - mod-litbou můžeme zachraňovat bez-branné Boží děti, s nimiž se se-tkáme snad až na věčnosti v záři-vém Božím společenství. Modlitbu můžeme Pánu přednášet asi takto:

Rozhodl jsem se duchovně ado-ptovat dítě v lůně matky, která je chce zabít.

Inspirovaná denní modlitba:

Ježíši, můj Pane, - skrze při-mluvnou pomoc Marie, tvé Matky, která tě zrodila s takovou láskou a Josefa, muže pevné víry, který Vám oběma byl statečným ochráncem, - prosím za život nenarozeného dí-těte, které je v nebezpečí zabití v lů-ně své matky.

Přijímám toto dítě do duchovní adopce.

Znovu volám k Tobě - milující Ježíši:

Dej rodičům - dej matce dítěte milost a odvahu donosit je ke zro-zení - odvrát od ní tak krutý úmysl odstranit bezmocného člověka, je-muž jsi určil život zde na zemi.

Amen.

Z KNIH MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

JOSEF DOLISTA: NADĚJE VLOŽENÁ DO MANŽELSTVÍ

Současná doba vyžaduje hlubší zamyšlení. Autor této studie je do-centrem dogmatické teologie na Teologické fakultě v Českých Budějovicích. Téma teologie manželství v sobě ukrývá naději církve příštích let. Studie chce analyzovat texty Písma, dokumenty tradice, magisteria a konfrontovat tyto výpovědi se známými a všeobecně uznávanými teologi naší doby. Autor se především odvolává na zahraniční literaturu, kterou měl možnost prostudovat.

Čtení to není rozhodně jedno-duché nebo odpočinkové. Přesto, nebo snad právě proto význam této knihy je veliký. Kniha by měla být dobře známa jak kněžím, tak i studentům teologie a laikům, kteří se o uvedenou problematiku zajímají. Autorovi ani vydavateli není známa v současnosti jiná teologická práce, která by se danou problematikou zabývala ze všech uváděných hledisek.

Brož., A5, 222 str.,

Je pro muže lépe, když žije bez ženy. Abyste se však uvarovali smilstva, ať každý má svou ženu a každá svého muže. Muž ať prokazuje ženě, čím je jí povinen, a podobně i žena muži.

1 Kor 7,1b-3

(srv. s 1 Kor 7,8)

PAVEL PETR GOJDIČ

17. července 1888 se narodil v Peklanech na východním Slovensku Petr Gojdič. Jeho otec byl řecko-katolickým farářem. Měl ještě další dva syny, které také vychoval ke kněžství. To dokazuje, že v jeho rodině byla obětavá láska ke Kristu a jeho církvi. Petr v rodině vynikal zbožností a skromností. Gymnázium vystudoval s vyznamenáním v Prešově. Vynikal také ve sportu a mnohokrát byl vyznamenán za výborný prospěch. Svým příkladem získal pro seminář i mnoho spolužáků. Teologická studia ukončil v r. 1908 v Budapešti. Také zde si získal kolegy i profesory svou skromností a zbožností. Již od mládí vynikal soukromou adorací Nejsvětější svátosti. Teologická studia ukončil doktorátem. 27. 7. 1911 byl vysvěcen na kněze a rok působil ve farnosti svého otce. Pak byl katechetou v Prešově a kaplanem v Sabinově. V r. 1919 byl jmenován "ředitelem biskupské kanceláře". Během svého působení v Prešově byl velmi vyhledáván jako zpovědník. Založil první apoštolský modliteb ke cti Božského Srdce ve farnosti Prešov. Už v r. 1911 založil v Cigelce první spolek ctitelů Božského Srdce. V r. 1922 vstoupil do řádu sv. Bazila v Mukačevě a přijal řádové jméno Pavel. Po slavných slibech 28.11.1924 ho představení poslali do monastýru v Užhorodě. V září 1926 byl jmenován apoštolským administrátorem v Prešově a jeho prvním pastýřským činem byl pastýřský list u příležitosti 1100. jubilea narození sv. Cyrila. Biskupské svěcení přijal 25. března 1927 v kostele sv. Klimenta v Římě. 13. dubna 1932 byl jmenován apoštolským administrátorem eparchie Mukačevo a 19.7.1940 biskupem prešovským. 15. ledna 1946 se stal administrátorem všech katolíků východního obřadu v Československu. Přišel Únor - a 27.4.1950 mu bylo zakázáno vykonávat biskupské funkce.

Brzo nato byl zatčen a odsouzen k dlouhodobému trestu v jednom ze známých procesů k likvidaci církve u nás.

Když byl biskup Pavel Gojdič v roce 1927 v soukromé audienci u papeže Pia XI., Sv. Otec mu předal zlatý kříž se slovy: "Tento kříž je jako symbol všech těžkých křížů, které vy, můj synu, od dobrotivého Pána obdržíte ve své apoštolské činnosti." Budoucnost ukázala, že to byla slova prorocká.

Během instalace v Prešově načrtl v kázání hlavní body své pastýřské činnosti slovy: "S Boží pomocí chci být otcem sirotků, pomocníkem chudých a těšitelem zarmoucených."

Bohu díky, měli jsme v něm svého biskupa. Svátost byla nejkrásnější ozdobou jeho života. Jeho vlastním domovem, ve kterém nejčastěji zůstával a kde ho bylo možno nejspíše najít, bylo klekátko před svatostánkem jeho kaple. Všichni, kdo ho poznali, viděli v něm muže modlitby. Jeho nejlepším a nejmilnějším přítelem byl Svátostný Spasitel. Byl pravým eucharistickým biskupem. Z ducha ustavičné modlitby čerpal zdravou iniciativu a sílu vést správně eparchii. Jeho nejmilnější vlastností byla skromnost nejen v soukromém, ale i ve veřejném životě. Na ulicích Prešova je mohli lidé vidět často v dialogu s dětmi, chudými a dělníky. Ve svém biskupském sídle v Prešově přijímal nejubožejší věřící z nejbližších dědin eparchie. Jeho život zdobila též královna ctností - láska k bližnímu a útrpná a milosrdná láska k trpícím. Jeho chudí kněží a věřící v něm našli dobrého otce, který rozdával všechno, co měl.

Jeho vetché tělo skrývalo v posledních letech života velké utrpení, ale z jeho rtů nevyšlo nikdy ani jediné slovo nářku. Obdivuhodná byla jeho láska k nepřítelům. Ve vězení je zpovídal jeho spoluvězeň P. V., který mu podal tajně také poslední Eucharistii - před svátkem Božského Srdce. To bylo poslední biskupovo sv. přijímání. Zemřel v neděli 17. července 1960 v leopoldovské věznici.

Kanonizační proces o biskupu Gojdičovi už začal.

Podle epserant. časopisu Dio benu zprac. prof. Dr. Josef Mana

10 LET OD SMRTI DR. B. ZLÁMALA

Dr. B. Zlámál byl jednou z významných osobností olomouckého církevního i veřejného života, na kterou nelze zapomenout. Jeho život byl svědectvím vzdělaného a pracovitého vědce-historika, profesora církevních dějin, stejně jako stařečného kněze, který přežil 6 roků nacistických koncentráků v Dachau a Buchenwaldu, stejně jako dlouhodobý útlak ze strany komunistů. Z té doby, kdy mohl působit jen jako kaplan ve venkovské pastoraci, na něj zvláště vděčně vzpomínají farníci z Velkých Opatovic, kde prožil 10 let. Poté v letech 1968-1974 působil jako proděkan olomoucké pobočky cyrilometo-dějské fakulty. Do posledního dne pracoval jako historik v oboru církevních dějin, zejména českých a moravských, které zpracoval v uceleném díle. Je i autorem mnoha historických studií a sta-tí, zejména ve vztahu k bohatým a významným dějinám olomoucké arcidiecéze.

Zemřel 28. června 1984. Ti, kteří měli možnost poznat jeho kvality kněžské, lidské i vědecké, na něj s odstupem času vzpomínají s vděčnou úctou a láskou. JH

CÍRKEVNÍ AKTUALITY * CÍRKEVNÍ AKTUALITY * CÍRKEVNÍ AKTUALITY

BISKUP VYTÝKÁ NEPOSLUŠNOST

Sídelní biskup německé diecéze Rottenburg-Stuttgart mons. Walter Kasper vystoupil s napomenutím vůči teologovi Norbertu Greinacherovi, profesorovi bohoslovecké fakulty v Tübingen, který v tisku i ve svých přednáškách rozšiřuje tezi, že prý papež Jan Pavel II. svým odmítnutím kněžského svěcení pro ženy "se odcizil většině katolíků, a proto by měl odstoupit". Biskup Kasper prohlásil, že "taková argumentace je katolického teologa nedůstojná" a pokračoval, že "to není papež, kdo se odcizuje většině katolíků, ale profesor Greinacher, neboť naprostá většina katolíků ve světě stojí za papežem." Jednání Greinacherovo posuzuje biskup Kasper jako neposlušnost a vyzývá ho, aby jako teolog zůstal na půdě církevní nauky.

KNA

EVROPA VYMÍRÁ

Německý katolický týdeník Tag des Herrn zveřejnil tabulku, jež ukazuje v jednotlivých zemích světa průměrný počet členů jedné domácnosti. Zatímco v Iráku připadá na jednu domácnost průměrně 8 lidí, ve Švédsku a Dánsku pouze 2, což je nejméně na světě. Spolu s Irákem i další muslimské státy vykazují vysoký počet členů jedné domácnosti: Alžírsko, Jordánsko a Pákistán 7, Maroko a Bangladéš 6. Z evropských zemí je na tom nejlépe Španělsko se 3,5 lidmi na jednu domácnost, naše republika čítá spolu s Rakouskem, Švýcarskem a Holandskem 2,5.

Evropské země svým průměrným počtem členů jedné domácnosti zaostávají za zeměmi ostatních světadílů, což je dáno jednak klesající porodností a rostoucí rozvodovostí, jednak i tím, že v rozvojových zemích žijí často v jedné domácnosti rodiče spolu s rodinami svých dospělých dětí.

NENAROZENÝ MĚŘÍTKEM

DEMOKRACIE

Pod tímto heslem se konala 9. června ve Varšavě před budovou Sejmu mohutná demonstrace obránců nenarozeného života. K této akci vyzvalo katolické "Radio Maria". Ten den měl polský Sejm projednávat změnu potratového zákona. V Polsku loňského roku parlament ještě před volbami uzákonil zákaz potratů s výjimkou ohrožení života matky, znásilnění a incestu. V současném parlamentu, kde v důsledku posledních voleb má převahu levice, se podařilo skupině poslankyň prosadit ve výběrech schválení pozměňovacího návrhu tohoto zákona, připouštějícího potrat z tzv. sociálních důvodů.

Sejm hlasování o tomto návrhu zákona odložil. Delegace manifestantů byla přijata maršálkem Oleksym. Polský primas kardinál Józef Glemp jednoznačně odmítl tzv. potraty ze sociálních důvodů a oznámil, že na nejbližším zasedání Polské biskupské konference zaujme k tomu episkopát své stanovisko.

KAI

BOŽÍ TĚLO V MOSKVĚ

Již čtvrtým rokem se konal v Moskvě božítělový průvod. Vedl ho římskokatolický arcibiskup Moskvy mons. Tadeuzs Kondruszewicz ulicemi kolem kostela Neposkvrněného Početí Panny Marie. Účast věřících byla tentokrát podstatně větší než v minulých letech, účastnili se i hosté ze zahraničí. Městské úřady se postaraly o čistotu ulic, kterými průvod procházel a na nichž byly postaveny čtyři oltáře.

V RAKOUSKU VÍCE NOVOKNĚŽÍ

Letos bylo v Rakousku vysvěceno 52 mladých novokněží, což je o pět více než loňského roku a o osm více než předloni. Nárůst kněžských po-volání probíhá v této zemi už několik let. Nejlépe je na tom vídeňská arcidiecéze, v níž přijalo kněžské svěce-ní 7 kandidátů. Většina letošních novosvěcenců (27) náleží k řeholním řádům, nejvíce k dominikánům a františkánům.

PAPEŽ K SVÁTKU BOŽÍHO TĚLA

Před tradiční nedělní modlitbou Anděl Páně Svatý otec Jan Pavel II. 5. června řekl ke slavnosti Těla a Krve Páně mimo jiné: "Učme se od blahoslavené Panny, jejíž život byl opravdovým **eucharistickým bytím**. Ona se nechala zcela formovat přítomností svého božského Syna. V ní se uskutečnila obdivuhodná výměna darů: Zatímco v jejím těle Boží Syn přijal lidskou podobu, ona byla formována vnitřně k božské dokonalosti. Stala se prvním plodem a zároveň předobrazem spásy. Celý Mariin život byl jistým způsobem **božitelovým průvodem**. Ona je přece plná milosti, živý stánek Slova, které se stalo Tělem..."

JAN PAVEL II. PO ÚRAZE

V kalendáři Svatého otce Jana Pavla II. se to na květen a červen hemžilo povinnostmi. Nešťastný úraz v noci na 28. dubna je odložen.

Jako první vypadla návštěva diecézí Catania a Siracusa na Sicílii. Papež se měl právě v den, kdy byla oznámena zpráva o jeho úrazu, vypravit na cestu. Velké naděje byly kladeny do třinácti proslavů, které měl Svatý otec pronést. V této souvislosti se připomínala jeho loňská řeč proti Mafii v údolí Agrigentu. V těchto připravených, ale nezveřejněných textech, s nimiž měli být doprovod a novináři seznámeni teprve v letadle, se Jan Pavel II. přímo do-týká Mafie. Těžištěm jeho projevů měly být těžká sociální situace Catania a Siracusy a požadavek patřičné reakce zodpovědných osob na problémy nezaměstnanosti a sociální nouze. V obou sicilských městech činí nezaměstnanost cca 30 procent při celotalském průměru 12 procent. "Zcela jistě by se papež obrátil i na mafiány," sdělil arcibiskup Cataniae Luigi Bommarito, "neboť i pro ně je papežská návštěva příležitostí k obrácení. Nelze však návštěvu Svatého otce výlučně nazírat pod optikou nějaké "protimafiánské návštěvy".

Nejdůležitější událostí, která musela být odřeknuta, však byla konze-kvence kardinálů. Měla se konat 9. až 10. května. Bylo svoláno shromáždění kardinálů, aby projednalo přípravu slavnostních akcí pro rok 2000. Došlo již předtím k výměně názorů o přípravném dokumentu, který byl příslušným hodnostářům zaslán. "Promemoria" státního sekretariátu, který shrnoval návrhy jednotlivých dikasterií, doporučil čas pokání, aby se Církev mohla očistit od své historické viny (náboženské války, inkvizice, proces proti Galileovi) a setkání křesťanů, muslimů a židů na hoře Sinaj. Krom toho se navrhovalo uskutečnění velké, všechny křesťany zahrnující slavnosti na konci tisíciletí. Mnoho kardinálů již zaslalo své odpovědi. Ty obsahovaly též kritické připomínky, především od prefekta Kongregace pro doktrínu víry kardinála Josepha Ratzingera.

DVĚ NOVÉ ENCYKLIKY

Zda nemocniční pobyt pozdržel papeže od vypracování závažných dokumentů, se ještě neví.

Rozpracovány jsou dvě encykliky. První se zabývá ekumenismem. Obsahuje asi 60 stran, je tedy středně dlouhá a rozdělená do pěti kapitol. V titulu vyniká slovo "Jednota". Text, který vypracovala papežská rada pro jednotu křesťanů, vytyčuje jako "Magna charta" cestu ekumeny v následujících letech. Struktura listu vypadá v krátkosti asi takto: Na počátku stojí myšlenka, že po těžkém rozdělení, k němuž v dějinách křesťanství došlo, je třeba na začátku 3. tisíciletí hledat novou jednotu. Ta ale musí být "jednotou v pravdě". Potom jsou specifikovány vztahy mezi jednotlivými náboženskými vyznáními, církevními komunitami a katolickou církví. Na závěr je vyzdvíhena úloha Petrova úřadu: apoštolský stolce Petrova nástupce nepředstavuje žádnou překážku jednoty, naopak přispívá k dialogu a společnému hledání této jednoty.

Druhá encyklika, která se připravuje a ještě v tomto roce má být zveřejněna, se týká otázek potratů, bioetiky, genetických manipulací a eutanázie. Jde o dokument, na němž se pracuje už dlouhou dobu: konečné schéma (na němž, jak se zdá, se významně podílel mladý teolog Livio Melina), je už hotovo. Encyklika o bioetice stanoví praktické použití zásad, obsažených v encyklice Veritatis splendor. Potvrzuje odsouzení bránění početí (téma, které před krátkou dobou vedlo k výměně názorů mezi Svatým stolicem a OSN v otázce plánování rodičovství), interrupce, eutanázie a genetické manipulace. Posledně jmenovaná záležitost způsobila také ve světských kruzích pozdvižení. Papežská rada pro rodinu pod vedením kolumbijského kardinála Alfonse Lopéze Trujilla pracuje nyní na tom, aby encyklika byla zveřejněna ještě před slavnostmi k ukončení Mezinárodního roku rodiny.

Tím ale není řečeno, že následky zranění 28. dubna práci na encyklice zdrží. Naopak nedobrovolná zotavovací přestávka může papeži poskytnout více času k tomu, aby texty přešel a zkorigoval.

Přeložil R. Malý (zkráceno)

TĚŽKO POCHOPITELNÉ

V německém katolickém časopise Theologisches se zamýšlí prof. dr. Walter Hoeres nad skutečností, že v mnoha kostelích se zakazuje bohoslužba v ritu sv. Pia V. (tzv. před-koncilový ritus), i když se jedná o tzv. Kněžské bratrstvo sv. Petra, které je na rozdíl od tzv. Bratrstva sv. Pia X. plně sjednoceno se Sv. stolicem a nemá nic společného se schismatickým hnutím zemřelého arcibiskupa Lefébvre. Naproti tomu se klidně v chrámech konají bohoslužby pro homosexuály, v rámci "pluralismu" se v nich praktikují různé orientální meditace zen-budhismu a jógy, pořádají se rockové koncerty atd., jen starý latinský ritus, jenž byl oficiálním obřadem Církve několik staletí, v chrámech své domovské právo nemá. Hoeres si klade otázku, kdo je zde vlastně ka-tolíkem:

ten, kdo se práva na cele-braci v ritu Pia V. domáhá, nebo ten, kdo jej zakazuje, aniž se pohor-šuje nad tím ostatním, co v rámci "otevření se světu" lze dnes v chrá-mech provozovat?

NEPŘÍZNIVÁ RECENZE

Nejnovější kniha známého mo-dernistického teologa Hanse Künga, jenž se dostal už v sedmdesátých letech do rozporu s autentickou naukou katolické církve, nazvaná "Velcí křesťanští myslitelé", se do-čkala velmi ostré kritiky v největším německém deníku Frankfurter All-gemeine Zeitung. Recenzent Klaus Berger mu vytýká, že sedm osob-ností (sv. Pavel, Origenes, sv. Au-gustin, Luther, Barth atd.) modeluje podle vlastních představ a fantazie. Dále biblický exegeta Berger se po-zastavuje nad Küngovými naprosto chabými znalostmi biblické exegeze a hermeneutiky.

KAMPAŇ PROTI OBRÁNCŮM NENAROZENÝCH

Některé německé sdělovací pro-středky vedou štvavou kampaň proti katolickému hnutí Birke, které vyvíjí ušlechtilou činnost tím, že kontak-tuje matky, jež zamýšlejí jít na in-terrupci s nabídkou adopce jejich dětí po porodu. Součástí práce hnu-tí Birke je i vedení poraden pro tě-hotné ženy, které jsou hojně na-vštěvovány. Podle dosud platného zákona žena, jež chce podstoupit interrupci, musí mít potvrzení o ná-vštěvě některé z poraden, kde má být poučena, že potrat znamená zabití člověka. Birke tato potvrzení zásadně nevystavuje, neboť je pova-žuje za vystavení povolení k vraždě. Proto je napadána. A verze potratářů vůči ní je podněcována také velkým úspěchem její práce. Více než 90 procent žen s úmyslem jít na potrat, které její poradny navštíví, se roz-hoduje opačně.

ZPRAVODAJSTVÍ Z OLMOUCKÉ ARCIDIECÉZE

POZVÁNÍ NA "SVÁTEK RODINY"

v neděli **25. září 1994** do Paláce kul-tury a sportu v Ostravě-Vítkovicích. Jeho součástí bude slavnostní bohoslužba a pestrý program o radostech i strastech dnešní rodiny s úmyslem vyzdvihnout jed-nu z nejcennějších hodnot lidstva - rodinu. Akcí pořádá Centrum pro rodinný život Olomouc ve spolupráci s Charitou Ostrava pod záštitou olomouckého arcibiskupa a primátora města Ostravy. Jsou připravena zajímavá setkání s obyčejnými i neobyčej-nými rodinami a s významnými osobnost-mi kulturního a společenského života. Bude postaráno i o vaše ratolesti.

V PÁTEK 24. ČERVNA

se uskutečnilo v Ostravě v sale-ziánském kostele Dona Boska již dvacáté setkání laiků se světicím biskupem Mons. Josefem Hrdličkou. Po mši svaté, které se účastnilo asi 500 věřících, vyslechli při-tomní v cyklu přednášek "O novém kate-chismu" Dr. Petra Chalupu, který hovořil na téma "Význam svátostí v životě církve".

Při každém setkání se představuje jed-no řeholní společenství. Tentokrát to bylo společenství řeholních sester Dcer Panny Marie Pomocnice, které patří do salezián-ského řádu Dona Boska. Skupina mladých sester z Prahy hovořila o svém společném životě a plánech do budoucna.

Dlouhodobý zájem věřících v Ostravě prohlubovat své náboženské poznání a vzdělávání se v průmyslovém centru 300tisícového města, kde je tak potřebná evangelizace, je nadějným příslibem pro budoucnost a svědectví církvi v této ob-lasti.

V SOBOTU 25. ČERVNA,

týden po vysvěcení osmnácti novo-kněží, se konalo ve zcela zaplněné kate-drále svatého Václava v Olomouci svěcení 16 mladých absolventů Cyrilometodějské bohoslovecké fakulty na jáhny, kteří se v budoucnu chtějí stát kněžími. Jáhenské svěcení přijali vzkládáním rukou světicího biskupa Hrdličky. Věřící prožívali tento vel-ký Boží dar v radosti, díkůvzdání a ve vrou-cí modlitbě za další naplnění cesty těchto povoláných. Biskup ve své promluvě k jáh-nům nastínil cestu následování Krista těch, kteří slyšeli výzvu "Pojď za mnou", takže překročili práh sebedarování se Kristu a jejich celibát se stává výrazem bezvýhradnosti a vnitřní svobody v jejich celoživotním vyznání lásky Kristu.

V NEDĚLI 26. ČERVNA

se v Horce nad Moravou konalo svě-čení nových zvonů. Slavnost proběhla díky velké obětavosti pana faráře P. Aloise Juráně a farníků při jejich přípravách.

Předešlé zvony z roku 1928, byly za-baveny pro válečné účely v dubnu roku 1942. Nové zvony byly odlity v Halenkově u Vsetína panem Tkadlecem a jeho sy-nem. Reliéfy na zvony zhotovila akade-mická sochařka Otýlie Šuterová ze Zlína. Zvony obdržely stejná jména jako před-chozí, tj. svatý Mikuláš o váze 300 kg a Panna Marie o váze 200 kg. Světitelem byl olomoucký sídelní kanovník, profesor na cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Olomouci, Mons. PhDr. Jaroslav Němec.

Bezprostředně po mši svaté byly zvo-ny za doprovodu hudby vyzdviženy na věž, provizorně zavěšeny a bylo na nich odzvo-něno polední "Anděl Páně". Odpoledne pokračovala slavnost svátostným požeh-náním se slavným "Te Deum" a pásmem náboženských písní.

-jř-

SOUROZENCI ČERNÍ VE SKOČOVĚ

Mladí sourozenci - Vojtěch, Antonín, Kateřina a Jan Sark. Černí z Prostějova, kteří hrávají v neděli odpoledne v kostele sv. Michala v Olomouci (po dobu opravy kaple "Sarkandrovky") vlastní scénku "Umučení bl. Jana Sarkandra", se zúčastnili již podruhé oslav našeho budoucího světce v jeho rodišti Skočov v Polsku. Poutní mše sv. v neděli 5. 6. se konala na návrší města Skočov, kde stojí kaple za-svěcená bl. Janu Sarkandrovi a mohutný kříž. Bylo přítomno několik tisíc poutníků. Při mši svaté, kterou celebroidli polští biskupové za účasti asi 60 kněží (i náš ThDr. V. Tkadlčík a PhDr. J. Němec), za-hráli sourozenci Černí scénku "Umučení bl. Jana Sarkandra". Byli odměněni po-tleskem. K zakončení školního roku předvedli mladí sourozenci Černí - pásma o svaté Ludmile 17. 6. v kostele P. Marie Pomocnice v Olomouci - Nové ulici a také 19. 6. v kostele sv. Václava v Ohrozimi u Prostějova a na farním dni odpoledne na nádvoří dómské katedrály v Olomouci.

JAK MLUVIT DNES V RODINĚ O BOHU (7)

Víc než všechna slova

Jako mluvíme v rodině o Bohu, tak se i ptáme. Víc než všechna slova promlouvá k dítěti o Bohu to, co v rodině prožívá dobrého, promlouvá celková atmosféra, promlouvá laska-vost, dobrota a trpělivost, která stále znovu podchycuje, odpouští, snaží se, znovu začíná. Tím se dítěti zpří-tomňuje nejdůležitější a nenahraditelné skutečnosti našeho života. Je to něco, co se prožívá a proto dokáže mluvit o laskavosti, dobrotě a trpělivosti Boha mnohem účinněji než promluvená slova.

Řetěz zvědavých "proč"?

V třetím a čtvrtém roce se děti stávají malými filozofy a teology. Rády by probádaly smysl všeho, co vidí a prožívají. Proto se znovu a znovu ptají: Proč? Dostanou-li odpověď, často jim nestačí. Cítí, že ještě nepřišly věci na kloub, a ptají se dál: Proč?

Ohlašuje se v tom odvěká lidská touha pochopit smysl toho, co se za-kouší.

Mnozí dospělí chápou tyto otázky nesprávně. Táže-li se dítě: Proč svítí měsíc? Říkají: poněvadž na něj svítí slunce. Uvádějí tady prvotní příčinu. Ta však ještě dítě v tomto věku nezajímá. Chce znát smysl. Řekne-li otec: Aby noc nebyla tak temná, je uveden smysl a dítě je spokojeno.

Když se dítě u některé věci ptá stále dál, budou muset nakonec rodiče říct: Protože Bůh to tak chtěl, tak to zařídil.

Dítě přitom poznává, že na konci všech otázek stojí vždy znovu Bůh. On je poslední odpovědí na všechny otázky. Tato zkušenost pronikne hluboko do života dítěte, a dítě též pociťuje: stojí-li za tím Bůh, pak je to dobré. Tak se vytváří důležitá stránka jeho představy o Bohu. To mu pomůže víc, než dlouhé poučování.

Při odpovídání na otázky "proč?" se můžeme dopouštět dvou základních chyb. Jednou z nich je krátký závěr. To znamená, že se na každou otázku odpoví hned Bohem. Táže-li se dítě: Odkud jsou ptáci? a dospělý odpoví: Bůh je udělal, vzbuzuje to nesprávnou představu. Přeskočilo se mnoho skutečností: Rozmnožování, hnízda, vajíčka, sedění na vejcích, líhnutí. Později pak dochází ke krizi, když se zjistí, že Bůh ptáky tak bezprostředně vůbec neudělal.

Druhá chyba je, když se Bůh vy-nechá a uvádějí se jen přírodní procesy.

Teprve, když se obojí spojí ve správném smyslu, vytvářejí se u dítěte správné představy.

Nemusí k tomu docházet vždycky současně. Dítě slyší, že Bůh nechává vzniknout krásně stočené hlemýžďí domečky, že dává vzrůst kvě-tům, že on dává sluneční svít a po-sílá sních pro sáňkování dětí. Jindy vypráví otec, že mraky přinášejí vo-du a jak se kapky ochlazují, padají dolů jako sních. Teprve se vynoří Bůh: Tak to zařídil Bůh. Takovým způsobem se vyvíjí jakoby sama od sebe správná celková představa.

Jak mluvit o stvoření?

Když už dítě nějakou dobu začalo s otázkami, chtělo by jednoho dne vědět, jaký je počátek Boha a světa. Máme nyní vyprávět o stvoření světa na způsob bible? To by bylo pro předškolní dítě příliš obtížné. Ani pro přírodovědecké znázornění nemá ještě pochopení. Musíme vyjít spíše z oblasti dětských zážitků. Při tom je to jednoduchá cesta vyprávění, jak Bůh všechno pro lidi dobře pro-myslí: Bůh si řekl: Na zemi to nesmí být jednotvárné. A proto dal vyrůst horám i nížinaté krajině s horami, dal vyrůst kopretinám i šeříkovému keři, pichlavému ježkovi i jelenu s velkým paroží, hbitým vlaštov-kám, neklidným rybám. A mrznout lidé též neměli. Proto stvořil krásné hřejivé slunce a stromy, které se dají skácet a spálit, je-li chladno. Budou mít hlad, pomyslí si Bůh. Musím jim proto nechat vyrůst obilí. Ze zpěvu ptáků budou mít jistě ra-dost. A sních? Ovšem, to bude radost pro děti, když si budou moci udělat sněhuláka. Především musí mít ma-lé děti otce a maminku, kteří se už ve světě dobře vyznají a o děti bu-dou pečovat. Tak Bůh všechno kvůli nám zvážil a dal vznik všemu, jak je to dnes.

Záměr by měl být jasný. A není to těžké takto ukázat dětem pro-spěšnost a přednosti věcí, krásu a dobro stvořeného světa, a přitom ne-chat jasně vyniknout láskyplný Boží úmysl.

Učinil Bůh auto?

Mnozí rodiče chtějí dětem zná-zornit pravdu Boha - Stvořitele velmi jednoduše a řeknou: Bůh učinil všechno. Souhlasí to však?

Jedna rodina jela autem po alp-ské silnici. Otec řídil, matka byla nadšena velkolepostí krajiny a řekla dětem: Hledte, to všechno stvořil Bůh. A tu se otázel pětiletý chlapec: Taky auto? Ne, auto Bůh neudělal. A silnici? Ne, tu také ne. A most? Ten Bůh též neudělal. Na to ma-ličký: Ach, Pán Bůh neudělal vůbec nic.

Rozhovor dopadl zkresleně. Proč k tomu došlo? Částečně proto, že auto a silnice udělají na dítě větší dojem než krása krajiny. Tu sotva vnímají. Především však proto, že matka neodpověděla docela správně. Co měla říci?

Když se dítě tázalo na silnici, mě-la znít správná odpověď: Tu učinil Bůh společně s lidmi. Bůh stvořil kameny a asfalt a hory, na nichž můžeme silnici budovat. Potom však řekl: Nyní jste na řadě vy. Dal jsem vám přece hlavu a ruce. Nyní si vše-chno dobře promyslete a stavějte svou silnici. Při takovém výkladu se dítěti formuluje správná představa.

Což jste zapoměli na slova, jimiž vás Bůh povzbuzuje jako své syny:

Synu můj, podrobuj se kázni Páně

a neklesej na mysli, když tě kárá.

Koho Pán miluje, toho přísně vycho-vává,

a trestá každého, koho přijímá za syna.

Podvolujte se jeho výchově; Bůh s vámi jedná jako se svými syny. Byl by to vůbec syn, kdyby ho otec nevy-chovával?

Žd 12,5-7

PTAČÍ RODIČE

Z pozorování vím, že ptáci bedlivě střeží svá holátka a věnují se jim tak, že mnohá lidská máma by se měla před nimi stydět. Sotva se ně-kde pohne kočka, ptactvo vydává po-plašné signály a chování nepřítele je všemi ostře sledováno. Když byl poblíž můj pes, dal jsem mu pokyn, aby ji prohnal a v korunách stromů zase běžel dál normální život.

Největší povyk dělal rehek domá-cí, nazývaný lidově kominiček. On znervózní a pokřikuje, i když spatří domácího člověka a psa, ve všem, co se pohne, vidí nepřítele. Potom po-skakuje a i když nese v zobáčku potravu, varovným zvukem upozor-ňuje hnízdo, že je poblíž nějaký ne-přítel krmení.

Musel jsem rychle zmizet ze scé-ny a schovat se, jinak by omladina zbytečně hladověla.

Obzvláštní kapitolou je vyvádění z hnízda ven do světa. Co je tu křiku, lekcí, pokárání a napomínání, než se minihnízdo dostane z pelíšku ven. Ještě nemotorní letci jsou vede-ní pozornými rodiči na nejbližší zíd-ku, z ní zase na nejbližší a nízkou větev, pak na hromadu dřeva nebo do křoví. Když jsem byl na horách, vodili je na blízký hřbitov, na každý vrchol kříže nebo do pomníku posa-dili jednoho jedlíka a když je pěkně rozsadili, začalo krmení. Když to mládě uvidělo živitele s červíčkem v zobáčku, křídélky i hlavičkou se natahovali vstříc té lahůdce. Rodiče vědí o každém, nikoho nevynechají a když se zatoulá, hubují ho a ženou zpět do řady k ostatním. Večer je opět svolávají a jednoho po druhém za přísného dozoru a ustavičného pokřiku ženou do postele.

Moderní maminky by měly jít do učení k těmto ptačím rodičům. Nejed-nou jsem viděl dvě mámy, jak zahloubané do drbání svých bližních, nevšímají si svých dětí, běhajících po chodníku v těsné blízkosti silnice, po níž se řítí řidiči, ne vždy pozorní. Jednou mi děcko z boku pláclo ruka-ma na kapotu. Počítal jsem s tím, proto jsem hned stál na místě, vylezl ven z vozu, zavedl to dítě k matce a co jsem jí řekl, o tom pomlčím. Ona byla tak zděšena, že se nezmohla na slovo. Leckterá matka se šlechtí před zrcadlem a nestará se, kde jsou její dospívající děti a s kým se potulují. Rodiče vědí o každém starožitném hrnku doma v kredenci, ale málo to-ho vědí o vlastním dítěti, protože je při vyvádění z hnízda do světa ne-dbale připravili a už se za ně ani nemodlí. Nějak ta lidská mláďata ztratila na ceně. Znehodnocení při-nesl materialismus. Je na čase s ním zúčtovat! Nechodme se zavřenýma očima Boží přírodou. Ta nám poví zdarma víc než učené knížky o vý-chově.

Jaroslav Olšava

SVĚTLO - týdeník Matice cyrilometodějské. S církevním schválením vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějská s.r.o. Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 00 Olomouc; telefon/fax 068/52 228 03. Zástupce šéfredaktora Dr. Radomír Malý, Pionýrská 19, Brno, PSČ 602 00; telefon 05/75 88 67. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. Objednávky vyřizuje administrace týdeníku.

Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.) se podřizujeme konečnému úsudku církve.